

Plenum

Tisdag 7.9.2021 kl. 14.03—19.20

8. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar

Regeringens proposition RP 118/2021 rd

Remissdebatt

Talman Anu Vehviläinen: Ärende 8 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talman konferensen föreslår att ärendet remitteras till social- och hälsovårdsutskottet, som grundlagsutskottet, kulturutskottet och ekonomiutskottet ska lämna utlåtande till.

För remissdebatten reserveras högst 45 minuter. Vid behandlingen av ärendet följer riksdagen det för ärenden med tidtabell överenskomna förfarandet. — Debatt, minister Kiuru, varsågod.

Debatt

14.07 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus antoi sunnuntaina eduskunnalle esityksen tartuntatautilain 58 d §:n muuttamisesta. Ehdotuksessa todetaan, että muutettaisiin tartuntatautilain väliaikaisesti vuoden loppuun asti voimassa olevaa pykälää, joka koskee asiakkaille ja osallistujille tarkoitettujen tilojen käytön edellytyksiä koronavirusepidemian leviämisen estämiseksi. Pykälästä poistettaisiin lähikontaktin tarkka määritelmä sekä soveltamisen kriteerinä oleva ilmaantuvuusluku.

Voimassa olevassa laissa on vielä tällä hetkellä tarkka määritelmä lähikontaktille. Sen mukaan lähikontaktilla on tarkoitettu ihmisten oleskelua sisätiloissa alle kahden metrin etäisyydellä toisistaan yli 15 minuutin ajan tai fyysistä kontaktia toisiinsa. Tämä nyt poistetaan tässä esityksessä.

Arvoisa puhemies! Voimassa olevan säännöksen soveltaminen on laissa olevan tiukan määritelmän takia johtanut siihen, etteivät viranomaiset ole voineet täysimääräisesti harkintavaltansa rajoissa ottaa päätöksissään huomioon erilaisia vaihtoehtoja keinoiksi määrittessään tilojen terveysturvallisesta käytöstä. Kategorinen määritelmä ei ole mahdollistanut lähikontaktin tilannesidonnaista määrittelyä vaan on pakottanut viranomaiset pysymään laissa säädetyssä lähikontaktin määritelmässä, eikä laki ole mahdollistanut alle kahden metrin lähietäisyyttä. Vaikka koronaviruksen leviämistavassa ei ole tuon kahden metrin lähikontaktin määritelmän säätämisen jälkeen tapahtunut muutoksia, rokotekattavuuden nousun myötä väestön alttius tartunnoille ja vakavalle tautimuodolle on kyllä muuttunut, kuten myös tartuntojen aiheuttama kuormitus sosiaali- ja terveydenhuollon kantokyvyille. Jatkossa lähikontaktilla tarkoitettaisiin tässä yhteydessä fyysisen kosketuksen lisäksi ainoastaan hyvin lähekkäistä oleskelua vierä vieressä ja kylki kyljessä.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

Nyt käsittelyssä oleva tartuntatautilain pykälän muutos ei toisaalta tarkoittaisi kuitenkaan sitä, etteikö viranomaisilla olisi oikeutta ja velvollisuutta tehdä covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi päätöksiä tilanteen niin edellyttäessä. Kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin tai aluehallintovirasto voi tehdä — ja totta kai sen pitääkin niissä tapauksissa tehdä — alueellaan päätökset tilojen käytön edellytyksistä, jos epidemiatilanteen paheneminen tällaisia päätöksiä vaatii ja laissa olevat päätöksenteon edellytykset täyttyvät. Ehdotetuilla muutoksilla kuitenkin joustavoitetaan päätösten sisältöä ja otetaan nyt huomioon nimenomaan tämä vallitseva rokotustilanne.

Arvoisa puhemies! Pykälästä poistettaisiin myös ilmaantuvuutta koskeva soveltamiskriteeri. Soveltamisen kriteerinä olisivat jatkossa kunnan tai sairaanhoitopiirin alueella todettavat merkittävät tautiryppäät, joiden tartuntaketjuja ei pystyttäisi luotettavasti jäljittämään ja jotka aiheuttaisivat asiantuntija-arvion mukaan merkittävän riskin uusien tartuntojen laajaan leviämiseen alueella. Väestön rokotekattavuuden lisääntyessä lieväoireisten ja oireettomien tartuntojen osuus kasvaa, jolloin kokonaistilanne on parempi. Toisaalta covid-19-ryppäitä voi rokotekattavuuden lisääntymisen jälkeenkin edelleen ilmaantua, ja siihenkin joudumme varautumaan.

Ehdotettu soveltamiskriteerin muutos mahdollistaisi joustavamman ja kulloiseenkin epidemiatilanteeseen nykyistä paremmin mukautuvan päätöksentekomekanismin. Muutos mahdollistaisi nykyistä paremmin alueellisen epidemiatilanteen ja alueen rokotekattavuuden huomioimisen osana päätöksentekoa ja mahdollistaisi näin myös oikeasuhtaisen ja vain todelliseen tarpeeseen perustuvan päätöksenteon. Tällöin päätöksen tarpeellisuuden arvioimiseen voisivat taudin ilmaantuvuuden lisäksi vaikuttaa myös muut epidemiologiset tekijät, kuten alueen rokotekattavuus. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Käynnistämme heti tässä vaiheessa debatin, jotta saamme tähän keskusteluun vähän eloa ja vauhtia, joten pyydän niitä edustajia, jotka haluavat käyttää tässä vaiheessa debattipuheenvuoron, nousemaan ylös ja painamaan V-painikkeella itselleen puheenvuoroa. — Ja debatin käynnistää edustaja Sarkomaa.

14.13 Sari Sarkomaa kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys tartuntatautilain muuttamisesta on tervetullut, mutta ratkaisu olla kumoamatta ja vain muokata 58 d §:ää on valtava pettymys. Useat asiantuntijat ovat arvioineet tämän hallituksen esityksen johtavan vain entistä sekavampaan tilanteeseen. Pykälä on aiheuttanut kohtuuttomasti vahinkoa, eikä se ole enää perusteltu nykyisessä epidemiatilanteessa.

Pykälä pitäisi kumota, kuten kokoomus on lakialoitteessaan esittänyt. Me haluamme kulttuurin ja tapahtumat takaisin. Ala tarvitsee varmuutta. Kulttuurialan ammattilaisten yritykset on todellakin päästettävä terveysturvallisesti tekemään työtä. Tälle epätasa-arvoiselle kohtelulle ei ole mitään perusteita. Miksi, ministeri Kiuru, te ette kumonnet tätä pykälää? 58 c § olisi mahdollistanut sitten ne toimet, joita terveysturvallisuus edellyttää.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Purra.

14.14 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Mekin tervehdimme ilolla tätä muutosta, mutta valitettavasti en usko, että se tekee vielä kesää. Pahimassa tapauksessa tässä käy niin, että hallitus ikään kuin pesee kätensä näistä päätöksistä ja ne vain siirtyvät alueellisille tasoille. Välttämättä siitä ei seuraa mitään hyvää.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

Yleisesti ihmettelen, miten tämä koronatoimipolitiikka edelleen on niin reaktiivista. Koko kesä on ollut aikaa, suunta on ollut melkoisen selvä jo useamman viikon. Rokotekattavuus kasvaa, vaikeat tautitapaukset vähenevät. Silloin on oltava kyky tehdä päätöksiä toiseen suuntaan. Tiedämme, että meidän naapurimaissa on jo maita, joissa käytännössä ei ole minkäänlaisia rajoituksia voimassa tai ne eivät ainakaan näy ihmisille arkipäiväisessä elämässä. Me haluamme muutoksia tähän.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lindén.

14.14 **Aki Lindén sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Eilen illalla A-studiossa HUSin johtajaylilääkäri Markku Mäkijärvi ja STM:n strategiajohtaja Liisa-Maria Voipio-Pulkki keskustelivat tästä tilanteesta, ja minun mielestäni siinä korostui erinomaisesti kokeneiden asiantuntijoiden sanomana se, että nyt täytyy tämä muutos, jonka me teemme tähän strategiaan, tehdä hallitusti, maltilla ja askel kerrallaan.

Mitä tapahtui kesän aikana? Alkukesällä meillä oli ilmaantuvuusluku 26, silloin, kun me olimme vielä kesäkuussa koolla. Se nousi räjähtäen tasolle 181. Sen jälkeen se on tasaantunut. Sairaaloiden kuormitus oli 17. elokuuta 108 potilasta, joista 30 teholla. Vuosi sitten, kun ei oltu annettu yhtään rokotetta, sairaaloissa oli 8 potilasta.

Deltavirus on se uusi haaste tässä. Toinen on tietysti se, että meillä on vielä liian paljon kokonaan rokottamattomia ihmisiä. Nyt tarvitaan nimenomaan sitä, mitä hallitus tässä tekee: [Puhemies koputtaa] näkymää avautumiseen askel kerrallaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lohi.

14.16 **Markus Lohi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Erittäin ilolla tervehdin tätä hallituksen esitystä, jolla saadaan askel kohti Suomen avautumista ja myös järkevää säännöstä siihen, että erittäin suuressa ahdingossa ollut tapahtuma- ja kulttuuriala pystyisi paremmin toimimaan. Toivon kyllä samalla myös, että hallitus nopealla aikataululla katsoisi myös muut säännökset, jotka ovat johtaneet minusta osin myös hullunkurisiin tilanteisiin, sen tyyppisiin, että esimerkiksi ravintolassa voisi olla 50 henkilöä, mutta jos joku siellä lausuu runon, niin siitä tuleekin kulttuuritapahtuma ja siitä tulee laiton ja kielletty tapahtuma. Tällaiset eivät mene ihmisten järkeen, ja se on ymmärrettävää.

Me tarvitsemme nyt myös rohkeutta — minusta aika nopeasti, kun rokotekattavuus on kasvanut — siirtyä normaaliin ja pois näistä rajoituksista. Tällaista rohkeutta nyt toivon myös maan hallitukselle. [Sari Sarkomaa: Ja eduskunnalle!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Forsgrén.

14.17 **Bella Forsgrén vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluan myös omalta osaltani kiittää tästä tärkeästä hallituksen esityksestä. Olen samaa mieltä siitä, että kahden metrin turvavälistä tulee luopua, ja tällä hetkellä tilanne on sellainen, että se myös voidaan tehdä turvallisesti.

Omalta osaltani haluan myös nostaa sitä kysymystä, että kulttuuri- ja tapahtuma-ala on joutunut tällä hetkellä aika vaikeaan tilanteeseen. Vaikka tämä askel on oikea siihen suuntaan, meidän pitää myös katsoa muita toimia, millä pystymme tukemaan tätä tärkeää alaa.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

Edustaja Lohen hyvään puheenvuoroon haluan liittyä siinä mielessä, että me tiedetään, että tartuntatautilaki kokonaisuudessaan kyllä on uudistamisen tarpeessa. Mutta en tiedä, onko se yksittäisten lakipykälien kautta. Katsotaan tämän kriisin jälkeen, miten koko paketti pitäisi katsoa seuraavan kerran uudestaan. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Saramo.

14.18 Jussi Saramo vas (vastauspuheenvuoro): [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna] — Arvoisa puhemies! Näin sitä oppii uusia asioita.

Olemme kaikki nähneet kuvia, kuinka valtavissa konserttisaleissa istuu kourallinen ihmisiä maski päässä hyvin turvallisesti, hiljaa, ja toisaalta paljon isompi joukko on saattanut olla pienessä tilassa ilman maskeja, kunhan on ollut olutlasi huulilla. On todella hyvä, että vihdoinkin tämä kahden metrin turvavälivaatimus poistuu.

Suomi on ollut isossa kuvassa menestystarina. Täytyy kiittää hallitusta, että korona on hoidettu täällä paremmin kuin esimerkiksi muualla Euroopassa, mutta on kulunut kyllä vähän liian pitkä aika siltä osin, että tällaisia kauneusvirheitä, joita ymmärrettävästi eduskunnankin vaatimusten takia siinä alkuvaiheessa syntyi, on nyt tarpeen korjata pikaisesti. Ja sen takia, kun nyt mennään vihdoinkin siihen tilanteeseen, [Puhemies koputtaa] että yhteiskuntaa saadaan auki, on hyvä, että tämäkin esitys nyt tuli. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Rehn-Kivi.

14.19 Veronica Rehn-Kivi r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! Regeringens förslag är synnerligen välkommet och definitivt ett steg i rätt riktning. Avskaffandet av regeln för två meters säkerhetsavstånd är någonting vi väntat på länge. Redan då dessa lagar stiftades ansåg jag dem vara för strikta och orättvisa eftersom restriktionerna inte behandlade samhällets olika aktörer jämligt.

Kulttuuri- ja tapahtuma-ala on ollut todella vaikeassa asemassa korona-aikana, ja alaa on kohdeltu muita aloja tiukemmin rajoituksista säädettyä. Meille kansalaisille on myös tärkeää ylläpitää sosiaalisia suhteitamme, ja myös kulttuurielämään osallistuminen lisää kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Hallitus on eilen sopinut hybridimallista, jonka mukaan voidaan siirtyä normaaliin elämiseen, kunhan riittävän iso osa kansalaisista on saanut täyden rokotesuojan. Nyt toivon todellakin, että me suomalaiset käytämme tämän tilaisuuden hyväksemme ja otamme tämän rokotteen, jotta voidaan avata yhteiskuntaa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Räsänen.

14.20 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä tämä esitys on paikallaan, osittain olisi ehkä jo hiukan aiemminkin tätä kaivattu. Myös tämä ilmaantuvuusluvun kriteerin poistaminen on todella nyt tarpeen, koska enää se ei kuvaa sitä tilannetta, joka meillä epidemian vaikutuksena terveydenhuoltoon on, eli nyt tulisi ryhtyä seuraamaan enemmän juuri tätä sairaalahoidon ja tehohoidon kuormitusta.

Mutta kiinnitän huomiota kuitenkin siihen, että rokotuskattavuus Suomessa on edelleenkin täysrokotusten osalta hiukan alle puolet väestöstä ja olemme selvästi monia Euroopan

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

maita jäljessä tässä suhteessa. Toivon, että ministeri Kiuru kommentoisi sitä, minkä takia meillä on oltu tässä suhteessa huonompia kuin monissa muissa maissa. [Puhemies koputtaa] Samalla kiinnitän huomiota siihen, että meillä on kasvava hoitajapula, [Puhemies koputtaa] terveydenhuoltohenkilökunnan pula. Kiireesti pitäisi päästä siirtymään testaamisesta ja jäljittamisistä [Puhemies: Aika!] näihin muihin töihin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Turtiainen.

14.21 **Ano Turtiainen vkk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuinka ollakaan, tämäkin istuntokausi aloitetaan tartuntatautilain käsittelyllä. [Vasemmalta: Kuinka ollakaan!] Eikö olisi jo aika lopettaa tämä teatteri? Koko yhteiskuntaa vakavasti vahingoittanut koronarajoitusten sekamelska ja järjetön ylireagointi normaaliin räkätautiin saisi jo humoristisia piirteitä, ellei tilanne olisi koko yhteiskunnan kannalta niin vakava. Rajoituksilla ja rokotuksilla ja rokotepasseilla ja maskipakoilla pyritään vain alistamaan kansaa. Arvoisa puhemies, lopetetaan tämä humppa välittömästi. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Reijonen.

14.22 **Minna Reijonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kaipaisin enemmän yritysvaikutusarvioita. Nyt jos mietitään myös näitä alueellisia eroja ja sitä, miten ne tulevat tässä lisääntymään, ja sitä, saako niistä kohta kukaan oikein mitään selvää, niin tällaisiin pitää panostaa. Ja nämä tulkintaeroavaisuudet ja se, miten tulkitaan näitä asioita: Koko ajan on ollut aika epäselvää tämä tiedottaminen. Kukaan ei oikein tiedä, missä tehdään ja mitä tehdään ja mitä saa tehdä ja mitä ei saa tehdä. Tiedottamisen tarkeyteen pitää panostaa enemmän huomiota. Ja tosiaan näillä yritysvaikutusarvioilla on tosi paljon merkitystä siinä, minnekä ne eurot liikkuvat ja miten yritykset pärjäävät. Toivon, että näihin kiinnitetään huomiota ja otetaan tosissaan nämä yritysasiat. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laiho.

14.23 **Mia Laiho kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Viime toukokuussa, kun tartuntatautilaki oli käsittelyssä eduskunnassa, tartuntatautilain ongelmat olivat selkeästi tiedossa ja kokoomus nämä asiat nosti myös omassa vastalauseessaan esille — myös tapahtuma-alan ja kulttuurin kohtelun — mutta eduskunta vastusti näitä kaikkia kokoomuksen esityksiä. Nyt saatiin tämä 58 d § tänne. Se on tarpeen, mutta olisi järkevämpää nyt kumota se koko esitys, niin kuin kokoomus lakialoitteessaan esittää, koska tätä pykälää ei yksinkertaisesti tarvita. 58 c jo riittävästi kertoo ne määritelmät. Tämä tilanne, että tähän annetaan mahdollisuus aville tulkita sitä, tuo tähän vain lisää sekavuutta. Ja kun tänään kävin läpi tätä koronastrategiaa, minkä hallitus eilen julkisti, niin kyllä se kovin sekavalta vaikuttaa. En kyllä ymmärrä, [Puhemies koputtaa] millä tavalla sitä tullaan jatkossa tulkitsemaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiljunen, Kimmo.

14.24 **Kimmo Kiljunen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Purra kritisoi hallitusta siitä, että se toimii tässä koronatilanteessa reaktiivisesti. Minä olen eri miel-

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

tä edustaja Purran kanssa. On erinomaista, että hallitus toimii nimenomaan reaktiivisesti, se reagoi tähän koronatautiin ja sen vakaviin ilmiöihin. Tässä suhteessa hallituksen toimet ovat jatkuvasti olleet harkittuja, ja me olemme selvinneet tästä koronaepidemiasta paremmin sekä taloudellisesti että ennen kaikkea terveydenhuollon kannalta kuin eurooppalaiset maat, vertailumaat. [Sari Sarkomaa: Selviääkö Suomi ja suomalaiset?]

Myös nyt edetään harkitusti: tämä kahden metrin rajoitus poistetaan. Viitattiin muun muassa siihen, että rokotesuoja on yhä kattavampi ja terveydenhuollon kantokyky — selkeästi voidaan nähdä, että se riittää.

Mutta ovat ihan tärkeitä nämä huomiot, mitkä täällä ovat tulleet myöskin siitä, että tapahtuma-ala, kulttuuri on kohtuuttomasti kärsinyt, ei ainoastaan Suomessa: Me kuulimme tästä Brasilia—Argentiina-jalkapallo-ottelusta, joka keskeytettiin 4 minuutin jälkeen sen vuoksi, että siellä oli neljä pelaajaa, jotka olivat periaatteessa karanteenissa. Satatuhatta ihmistä oli ostanut pääsylipun [Puhemies koputtaa] ja niin edelleen. Muuallakin on tällaisia ylilyöntejä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Hoskonen.

14.25 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On hyvä, että tartuntatautilakiin puututaan ja sitä muokataan aikaan sopivaksi. Oikeastaan tärkeämpänä asiana pidän sitä, että nyt kun olemme irtaantumassa pikkuhiljaa koronan seurauksista ja alamme elää sen kanssa, ei ole olemassa enää aikaa koronan jälkeen. Tämä korona jää tänne jollakin keinolla, jollakin muodolla. Emme tiedä vielä, miksi se muuttuu, mutta varmaa on, että se tulee tällä maapallolla pyörimään eri suuntiin ja saa uusia versioita — toivon mukaan ne ovat sitten lievempiä kuin edelliset.

Rokotekattavuus paranee, ja kun rokotteista tunnutaan olevan monta mieltä, niin kyllähän se on aivan kummallista, pidän sitä ihmeellisenä, että rokotteita vastustetaan. Katsokaa vaikka rokotteiden historiaa, vaikka poliorokotetta: jos sitä ei olisi keksitty, niin jälki olisi hirvittävää.

Lopuksi, arvoisa puhemies, yksi asia: Tämäkin lakiesitys, olkoon mikä tahansa — jos me yksilöinä, ihmisinä emme kannata itse vastuuta, niin kaikki menee jollakin lailla väärin. Kantakaamme vastuu itsestämme ja samalla myös lähimmäisistä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Harjanne.

14.26 Atte Harjanne vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitän itsekkin tästä esityksestä. On perusteltua päivittää tartuntatautilakia ja poistaa sieltä lähikontaktin tarkat määritelmät, jotta se on paremmin ajan tasalla. Samalla on tärkeätä, että huolehditaan siitä, että tämä laki todella toteuttaa sitä tarkoitustaan ja että eri viranomaiset tässä maassa ymmärtävät sen samalla tavoin ja pelaavat samaan maaliin sen strategian mukaisesti, jota hallitus on nyt linjannut.

Lopulta olennaista on se rokotuskattavuus. Suosittelen itsekkin ihan jokaista hakemaan ne piikit hihaan ja kantamaan siltä osin vastuun. Ja kun tässä on nyt puolitoista vuotta näitä erilaisia rajoituksia ihan perustellusti käytetty, niin kannan pientä huolta ehkä siitä, että miten niihin pikkuhiljaa tässä totutaan, ja muistuttaisin, että rajoitusten purku ei kaipaa perusteluja. Rajoitusten ylläpito kaipaa aina perusteluja.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Honkasalo.

14.27 **Veronika Honkasalo vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itsekin kiitän tätä lakiesitystä, ja samaan aikaan olen sitä mieltä, että tämä olisi voinut tulla jo aikaisemmin. Täällä käytiin aika laajaa keskustelua yli puoluerajojen jo viime keväänä siitä, että kulttuuri- ja tapahtuma-alaa pitää voida avata terveysturvallisesti, ja me tiedetään jo se haikka, mitä tämä ala on kokenut juuri näiden epäyhtenäisten rajoitustoimien takia.

Näen itse tosi tärkeänä nyt sen, että meidän asiantuntijavaliokunnat huolella paneutuvat tähän lakiesitykseen ja lausuvat tästä ja pohtivat myös erilaisia vaihtoehtoja. Tosiasia on kuitenkin se, että kulttuuri- ja taidekenttä on kokenut aivan valtavat tappiot näiden epäyhtenäisten rajoitustoimien takia, eikä ole mitään syytä enää jatkaa tätä tilannetta Suomessa. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Heinonen.

14.28 **Timo Heinonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Pääministeri Marin syytti viime viikolla eduskuntaa siitä, että 58 d §:n muuttaminen viivästyy. Hän totesi, että se viivästyy eduskunnan kesätauon vuoksi, sillä syysistuntoalku alkaa vasta ensi viikolla — eli tänään. Onhan tämä, arvoisa hallitus, hämmäntävää käsienspesua Marinilta, pääministeriltä ja hänen hallitukseltaan. Eduskunnalla on aina 365 päivää vuodessa mahdollisuus tulla tekemään päätöksiä, ja ministeri Haavisto käytti tätä mahdollisuutta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kyllä!] Hän pyysi eduskuntaa, ja eduskunta tuli puhemiehen kutsusta ja teki tarvittavat päätökset. En siedä sitä, että te, arvoisa pääministeri Marin, ja teidän hallituksenne syytätte meidän eduskuntaa siitä, että teidän työnne on tekemättä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lohi.

14.29 **Markus Lohi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Harjanne totesi aivan erinomaisesti, että rajoitusten ylläpito vaatii aina erityiset perusteet, niitten purkaminen ei vaadi.

Ja jos tätä aikataulua tässä on ehkä kritisoitu siitä, miksi se tulee nyt, niin minusta sillekin kritiikille on kyllä sijansa. Nimittäin kyllä sosiaali- ja terveysvaliokunnastakin merkittävä osa olisi halunnut jo kesäkuussa puuttua tähän pykälään. [Sari Sarkomaa: Ja iso osa ministereistä!] Valitettavasti silloin me emme sitä muutosta saaneet vielä aikaiseksi.

Ja minusta on kyllä tärkeää, että jokainen valiokunta, joka tästä nyt lausuu, erityisesti tietenkin sosiaali- ja terveysvaliokunta, tarkkaan nyt tätä miettii, myös sitä näkökulmaa, että kun tämä voimaantulo menee kuitenkin muutaman viikon tästä hetkestä eteenpäin, niin onko tälle koko 58 d §:lle tarvetta, kuten täällä on esitetty. [Eduskunnasta: Ei ole!] Minusta tätä pitää avoimesti ja kriittisesti arvioida täällä eduskunnassa, jotta me voimme aidosti mennä kohti normaalioloja ja parantaa ihmisten toimeentuloa ja myös henkistä kesävyöttä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Meri.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

14.30 **Leena Meri ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Tuossa SDP:n riveistä tuli moitteita meidän puheenjohtaja Purralle, kun hän totesi hallituksen olevan vähän reaktiivisella puolella enemmän kuin suunnitelmallisella. Esimerkiksi nyt sosiaali- ja terveysvaliokunnan puheenjohtaja vahvisti tämän kannan, ja kuunnelkaa edustaja Lohea. Nyt tuntuu, että sosiaalidemokraattien puolella puhutaan siitä, että ”hallitusti, maltilla”, joka kuulostaa nyt siltä, että hidastellaan. Sitten taas, kun kuuntelee keskustan puheenvuoroja, niin siellä toivotaan rohkeutta. Jopa nyt tästä esityksestä toivoisin, että te olisitte, hyvä hallitus, yksimielinen näissä asioissa, koska me tarvitsemme yhteiskunnan auki. Se on selvä asia. Tässä tuntuu olevan niin, että te ette tiedä itsekään, mikä on teidän korona-exit-suunnitelmanne.

Kannatan lämpimästi tätä edustaja Lohen esitystä, ja jospa me lähdetäisiin siitä. Oletteko valmiit muuttamaan esitystänne, ministeri Kiuru?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Rantanen Piritta.

14.31 **Piritta Rantanen sd** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puheenjohtaja! Ei varmasti kukaan tiedäkään, mikä on se oikea tapa tässä toimia, kun emme ole tällaisen pandemian kanssa aikaisemmin olleet tekemisissä, mutta ehkä me tässä kaikki opimme, mitenkä tämän kanssa eletään.

Olemme varmasti kaikki erittäin iloisia siitä, että me voimme vihdoinkin olla purkamassa näitä rajoituksia. Emme voi kuitenkaan kiistää sitä, etteikö erilaisilla hygieni- ja rajoitustoimilla olisi ollut keskeinen asema koronapandemian torjunnassa, ja olemme Suomessa pärjänneet tämän kanssa erinomaisen hienosti.

On päivänselvää, että näillä rajoituksilla on ollut haittapuolia. Ihmisten hyvinvoinnin ja mielenterveyden pulmat ovat varmasti korostuneet ja tapahtuma- ja kulttuuriala on kokenut äärimmäisen vaikeita tilanteita. On selvää, että semmoisia epäselviä ja epäoikeudenmukaisia tilanteita on tullut, mutta ei meidän lakiamme ole luotu tällaista pandemiaa varten missään vaiheessa.

Todettujen tartuntojen määrä on edelleen suuri, ja meidän on oltava edelleen tarkkana. Se ei tarkoita sitä, [Puhemies koputtaa] että me voimme olla rohkeita tai että meidän tarvitsee olla uhkarohkeita, mutta meidän on huomioitava, että tilanne on edelleenkin päällä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Essayah.

14.33 **Sari Essayah kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys on ehdottomasti askel oikeaan suuntaan. Kun rokotekattavuus paranee, niin meidän on päästävä ripeästi avaamaan yhteiskuntaa. Täällä monet kollegat ovat tuoneetkin esille sen, miten tapahtuma-, kulttuuri- ja urheilualat ovat kärsineet ja tilaisuuksia on jouduttu pitämään tai järjestämään joko vajaana tai sitten perumaan kokonaan. Tarvitaan selkeyttä vastaisuudessaakin tähän tiedottamiseen, ja siksi kyllä liityn niitten joukkoon, jotka miettivät, onko tämä d-pykälä nyt sellainen, että se lisää viimeisellä momentillaan tätä selkeyttä. Olisinkin ministeriltä pyytänyt selkeyttä siihen, kun täällä puhutaan, että edellä ensimmäisessä momentissa tarkoitettu päätös saadaan tehdä, jos kunnan tai sairaanhoitopiirin alueella todetaan merkittäviä tautiryppäitä. Mitä ovat nämä merkittävät tautiryppäät? Aiheuttaako tämä nyt sitten uudelleen sitä spekulatiota siitä, minkälaisista määristä puhu-

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

taan? Samoin täällä puhutaan myöskin laajan leviämisen riskistä. [Puhemies koputtaa] Mikä on laajan leviämisen riski?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Ollikainen.

14.34 **Mikko Ollikainen r** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies, ärade fru talman! Också jag välkomnar varmt den här ändringen i smittskyddslagen. Vi vet att kultur-, idrott- och evenemangsbranschen kanske är den bransch som har lidit allra mest av det här. Under fjolåret gick omsättningen ner med 70 procent, med 1,6 miljarder euro. Det är otroligt mycket pengar. Det enda som de här 200 000 personerna som arbetar inom de här branscherna vill är att få jobba och utöva sitt yrke på ett jämlikt sätt med alla andra branscher, och därför är det bra att man tar bort det här två meters säkerhetsavståndet. Och man ska naturligtvis arrangera evenemangen på ett säkert sätt.

Tämä lakimuutos on mielestäni kyllä askel oikeaan suuntaan, ja se tekee sen, että nämä toimijat voivat nyt toimia syksyn aikana. Paikalliset viranomaispäätökset ovat yleensä hyviä ja kannatettavia, mutta lain tulkintojen tulee olla oikeudenmukaisia ja läpinäkyviä ja yhdenvertaisia koko Suomessa. Olen varma, että meidän järjestäjämme pystyvät tulevaisuudessa järjestämään terveysturvallisesti [Puhemies koputtaa] näitä tilaisuuksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kauma.

14.35 **Pia Kauma kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen ollut kyllä todella pettynyt tässä kesän aikana siihen, miten hitaasti hallitus on reagoinut taas tähän koronatilanteen muuttumiseen. Esimerkiksi Tanska siirtyi koronapassiin jo viime keväänä ja nyt he ovat jo luopumassa siitä, kun meillä ei ole edes otettu käyttöön sitä vielä. Tässä äsken edustaja Heinonen nosti esiin sen, että tässä olisi syynä se, että eduskunta on ollut vapaalla kesän ajan, ja tämä on pääministerin näkemys, että sen takia ei ole voitu näitä muutoksia tehdä, mutta sehän ei todellakaan pidä paikkaansa. Me olemme tulossa tänne tekemään näitä muutoksia, jos niitä tarvitaan.

Olen tyytyväinen siitä, että edustaja Lohi, joka on myöskin sosiaali- ja terveysvaliokunnan puheenjohtaja, nosti tässä esiin, että koko 58 d § voitaisiin poistaa. [Leena Meri: Kyllä!] Tämä muutos tulee nyt ainoastaan aiheuttamaan hämminkiä eri puolilla Suomea, kun ei tiedetä, millä tavalla eri aluehallintovirastot tulevat soveltamaan sitä. Ja aivan kuten edustaja Essayah tuossa totesi: Mitä esimerkiksi on [Puhemies koputtaa] laajan leviämisen riski? Voisitteko määritellä tämän?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Eskelinen.

14.36 **Seppo Eskelinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta edustaja Lindén kuvasi epidemian tilannetta aika hyvin. Sehän ei ole poistunut keskuudestamme. Mitähän olisi tapahtunut, jos kesäkuussa olisi avauduttu ja sitten tehty tämä lakimuutos? Luulisi, että tilanne olisi aivan toinen. [Välihuutoja oikealta]

Koska alueelliset erot ovat edelleen huikeita — taitavat sieltä 20:stä lähes 300:aan tällä hetkellä olla tartunnat — alueellinen tarkastelu on äärimmäisen tärkeää. Hienoa, että tämä nyt tänään etenee — erityisesti nyt, kun kaikki palloilun pääsarjat lähtevät liikkeelle. Vuo-

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

den he ovat jo tässä kärvistelleet, ja on tärkeätä heidän osaltaan, että he pääsevät sitten syksyllä pääosin täysille katsomoille käynnistämään. Se on taloudellisesti näille aivan välttämätöntä, jotta he sitten tulevaisuudessa pystyvät toimimaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Rantanen, Mari.

14.37 Mari Rantanen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä valitettavasti hallitus näyttäisi nyt hoitavan avomurtumaa laastarilla, koska nähdäkseni tämä jättää aika avoimeksi sen, miten alueiden tulisi jatkossa tulkita lähikontaktia. Täällä perusteluissa lukee, että päätöksessään avin tai kunnan tartuntatautilääkärin tulee selostaa, mitä lähikontakti tarkoittaa kussakin tilanteessa, ja eihän näin avointa lainsäädäntöä voida antaa. [Leena Meri: Ei todellakaan!] Nähdäkseni tässä käy samalla tavalla kuin aivan taannoin kävi Kajaanissa, missä perusteltiin kaiken sulkemista tartunnanlähijätyksen ruuhkautumisella, ja se edellytys täällä edelleenkin on.

Näkisin, että tätä koko 58 §:ää tulisi kyllä nyt samalla arvioida: onko siellä jotakin muuta, mitä pitäisi ihan totaalisesti poistaa, koska nähdäkseni se välttämättömyysedellytys ei enää täyty? Ei se täyty millään, jos tätä muutetaan näin, että sitä turvaväliä ei tarvita. [Puhemies koputtaa] Tarvitaanko sieltä 58 §:stä mitään? [Puhemies koputtaa] Tätä arviota toivoisin sosiaali- ja terveysvaliokunnalta [Puhemies: Aika!] sekä perustuslakivaliokunnalta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Holopainen, Mari.

14.39 Mari Holopainen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On käsitämätöntä, miten kulttuurialoja ei ole nähty toimialoina muiden joukossa. On tietysti tärkeää, että tähän nyt on herätty, ja toivoisin, että tämä tilanne huomioidaan myös hallituksen tulevissa päätöksissä ja siinä tuessa, mitä kulttuurialat tarvitsevat.

On myös tärkeä varmistaa, että lapsiin kohdistuvia rajoitteita ei varmuuden vuoksi jää, sellaisia, mitä ei tarvita. Tässä on myös tulkintaeroja ollut eri kaupungeissa, ja on tärkeää huomioida, että — vaikka kaikilla lapsilla ei toki nyt ole vielä sitä rokotesuojaa — heidän taudinkuvansa on erilainen ja he myös tartuttavat vähemmän.

Mutta oleellinen kysymys on myös se, mikä täällä on tullut esiin: onko tämä avien saama ohjeistus liian tulkinnanvarainen ja mitä sille tulisi tehdä, jotta ei olla sitten siinä tilanteessa, [Puhemies koputtaa] jossa eri viranomaisten väliset roolit [Puhemies koputtaa] ovat epäselviä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Niikko.

14.40 Mika Niikko ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallitus puhuu tästä reaktionopeudesta, ja oppositio toki arvostelee sitä, koska yleensä se reaktio on ollut vähän jälkijättöistä. Mutta yhdessä asiassa hallitus on ollut etupainotteinen: hallitus aloitti välittömästi 12—17-vuotiaiden lasten rokotukset, kun siihen tuli mahdollisuus — siitähän huolimatta, että WHO osaltaan kesällä tiedotti ja ilmoitti, että niitä ei pitäisi aloittaa. Ja syy, miksi lasten rokottamista ei pitäisi aloittaa WHO:n mukaan, oli se, että tästä rokotteesta ei tiedetä vielä riittävästi, että siinä mahdollisesti riskit ovat suuremmat kuin hyödyt. Nyt on käynyt ilmi, että lapsilla on sydänlihastulehdusta jopa 25 kertaa enemmän kuin ei-rokoteilla lapsilla joissain tapauksissa, ja me emme täysin tunne näitä riskejä muiltakaan osin.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

Kysynkin hallitukselta sitä, minkä tähden te kiirehditte vastoin EMAn ja vastoin WHO:n suositusta rokottaa lapsemme Suomessa. [Puhemies koputtaa] He eivät ole riskissä kuolla tähän. [Puhemies koputtaa] Yksikään alle 12-vuotias lapsi ei ole kuollut, eikä vakavasti ole sairastunut kuin muutama. [Puhemies koputtaa] Miksi näin toimitaan, [Puhemies: Aika!] arvoisa ministeri?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Sankelo.

14.41 **Janne Sankelo kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämän esityksen tavoitteena on nykyistä sääntelyä paremmin turvata oikeutta elinkeinon harjoittamiseen ja työhön kannattavalla tavalla vaarantamatta kuitenkaan covid-19-taudin leviämisen ja siitä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvien haittojen ehkäisemistä.

Koko eduskunta on puhunut vuoden ajan tarkkarajaisuudesta ja oikeasuhtaisuudesta. Hallituksen monet esitykset ovat viime aikoina menneet edelleen kuitenkin varman päälle, ja tämähän on se syy, minkä takia monien toimialojen, kuten tapahtuma-alan, hermot ovat kiristyneet. Perustuslaki edellyttää välttämättömyysperustetta näissä rajoitustoimissa.

Yhtenä perusteena tälle esitykselle ja yhteiskunnan avaamiselle on ollut rokote kattavuuden parantaminen. Puhutaan, että kun 80 prosenttia on täynnä, niin sitten kaikki on hyvin. Mutta katsoin tilastoja: yli 45-vuotiaiden osalta tämä kyllä [Puhemies koputtaa] varmasti tapahtuu, mutta entä nuoremmat? Mitkä ovat [Puhemies koputtaa] hallituksen toimenpiteet, että tässä ajassa tämä tavoite täyttyy?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiviranta.

14.42 **Esko Kiviranta kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Rokotekattavuus on siinä määrin parantunut, että on korkea aika avata yhteiskuntaa ja mahdollistaa näin koronarajoituksista kärsineiden yritysten taloudellisesti mielekäs yritystoiminta. Tämä koskee erityisesti kulttuuri- ja tapahtuma-alaa, joka on koronarajoituksista pahiten kärsineitä toimialoja ja jonka merkitys ihmisten hyvinvoinnille on suuri. Esimerkiksi teatteriesitysten, konserttien ja urheilutapahtumien järjestämisen mahdollistaminen auttaa tapahtumakävijöitä myös sosiaalisen kanssakäymisen, osallisuuden ja yhteisöllisyyden näkökulmasta. Tällä on merkittäviä positiivisia kansanterveydellisiä vaikutuksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Niemi.

14.43 **Veijo Niemi ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olisin ministeriltä kysynyt tilannetta. Varmaan on ihan hyvä, että pystytään pikkuhiljaa yhteiskuntaa avaamaan, mutta tämä rokote kattavuus näillä kahdella piikillä tiettyyn prosenttimäärään saakka varmasti auttaa. Onko hallitus huomionut myöskin tilanteen esimerkiksi Israelissa? Maailma kadehti Israelia, kun he saivat nopeasti rokotettua kansansa, mutta tällä hetkellä tilanne heillä kahden piikin jälkeen on se, että sairaalat ovat täynnä koronaan sairastuneita. Toivottavasti myös täällä hallitus huomioi tämän tilanteen elikkä löytyy sitten tarvittaessa myöskin se kolmas rokote riittävän ajoissa. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Multala poissa. — Edustaja Lindén.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

14.44 **Aki Lindén sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Niemen puheenvuoro äsken oli aivan erinomainen muistutus meille siitä, että ei tämä koronapandemia ole vielä ohi. Siksi, vaikka meillä ihmisillä on taipumus ajatella yleensä mustavalkoisesti joko—tai, meidän on nähtävä tämän asian monimutkaisuus: tämä on sekä—että.

Kaikkein tärkein asia meillä on nyt rokotuskattavuuden lisääminen. Meille kansanedustajille toimitetaan joka aamu valtioneuvoston tilasto tästä, ja siellä tänä aamuna kahden rokotteen saajien määrä oli 53 prosenttia koko väestöstä. No, sehän nousee silloin lähelle 60:tä prosenttia yli 12-vuotiaista. Se on noussut 19.7. alkaen eli 50 päivässä 27 prosentista. Jos se tällä vauhdilla nousee, me olemme lokakuun lopussa siinä 80 prosentin tilanteessa, ja sen takia meillä täytyy koko aika ottaa huomioon epidemiatilanne, rokotustilanne, [Puhemies koputtaa] ja meillä täytyy olla myös valmius rajoituksiin viitaten vaikkapa äskeeseen Israel-esimerkkiin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tanus.

14.45 **Sari Tanus kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tartuntatautilaissa on haasteita, ja se tarvitsee kokonaisvaltaisempaa arviota ja uudistusta. Mutta me tiedämme, että tapahtuma-ala on ollut aivan liian pitkään puristuksissa, ja sen takia tietysti tarvitaan nopeita toimia.

Tämä lähikontaktimääritelmä on ollut yksi haaste ja ongelma jo aiemmin, ja tietysti on hyvä, että sitä viilataan tällä tavoin, mutta myös minä peräänkuuluttaisin koko tuon 58 d §:n poistamista, koska jos me ajattelemme, että tulisi vain tällainen viilaus, niin aluehallintoviranomaisethan joutuisivat arvioimaan joka kerta uudelleen tilanteen, paikan. Minkälaisia resurssilisäyksiä he tarvitsisivat, ja kuinka paljon päätökset venyisivät ja viivästyisivät? Eikö käytännössä voisi tapahtua niin, että tällainen uudistus kääntyisi itseensä ja tapahtuma-alaa vastaan? Sen vuoksi kysyisinkin ministeriltä: voisiko harkita vielä koko tämän 58 d §:n poistamista?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Pitko.

14.46 **Jenni Pitko vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Turvavälivaatimus on hyvästä tarkoituksestaan huolimatta toiminut käytännössä tavalla, joka on estänyt tapahtuma- ja kulttuurialan toiminnan, muun muassa pienten teattereiden tai elokuvateattereiden toiminnan, niin, että ne pystyisivät järjestämään näytöksiä kannattavasti. Lähikontaktien välttäminen on edelleen tärkeää, se on selvää, mutta tiedämme, että tapahtumia voi järjestää ja olisi voitu jo pidempään järjestää koronaturvallisesti myös ilman tätä kahden metrin turvavälivaatimusta.

Tapahtuma-alan ongelmia ei tämäkään esitys vielä ratkaise, vaikka se onkin erittäin tervetullut ja toivottu. Tarvitsemme myös lisää rajoitusten purkamista sekä rokotepassin, mikäli tämä epidemia uudestaan nostaa päätään tai meille tulee uusia epidemioita, jotta me voimme säästää kulttuuri-, tapahtuma- ja myös ravintola-alan näin voimakkaalta rajoittamiselta. On positiivista, että ihmiset ovat löytäneet takaisin kulttuurin pariin [Puhemies koputtaa] nyt, kun tapahtumia on avattu, mutta tarvitaan edelleenkin lisätoimia sen eteen.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kärnä.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

14.48 **Mikko Kärnä kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Itsekin tervehdin tätä esitystä suurella mielihyvällä. On todella tärkeää, että nyt päästään pikkuhiljaa avaamaan tapahtuma- ja kulttuurialaa.

Tässä on käytetty hyviä puheenvuoroja rokote-kattavuuden puolesta, ja olen huolissani, kun tuolta maailmalta kuuluu tietoja, että tämän deltavariantin kanssa vaadittaisiin jopa 90 prosentin rokote-kattavuus sen laumasuojan saavuttamiseksi. Tässä toivon hallitukselta toimenpiteitä kyllä — meidän täytyy se rokote-kattavuus nyt saada nopeasti ylös. Se 80 prosenttia on hyvä tavoite, mutta se ei pelkästään välttämättä riitä, täytyy päästä korkeammalle.

Edelleen jossain määrin voin yhtyä opposition kritiikkiin siitä, että onhan tämä koronapandemian hoitaminen ollut tietyllä tavalla reaktiivista. Toivoisin, että meillä nyt tämän jälkeen käytäisiin kokonaistarkastelu Suomen siviilikriisinhallinnasta ja pandemialainsäädännöstä. Ja kysynkin ministeri Kiurulta: oletteko te valmiita sellaiseen?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Wallinheimo.

14.49 **Sinuhe Wallinheimo kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt pelkään, että tällä nykyisellä toimella saamme vain todella erilaisia tulkintoja ympäri maata ja ajautumme ojasta allikkoon. Nyt esitetty 58 d §:n muutos ja siihen liitetty eilen julkaistu riskipotentiaalien arviointitaulukko, niin sanottu räkäindeksi, ei pura rajoituksia vaan luo jälleen yhden mielipuolisen välineen rajoituksille yleisötilaisuuksiin. Tämän vuoksi pykälä tulisi poistaa ja toimia varsinkin nyt 58 c §:n ja muiden tartuntatautilakien pykälien mukaan. Eikö tämä olisi, ministeri Kiuru, helpoin vaihtoehto? Tulkaa kokoomuksen linjoille ja edustaja Lohen ja monen muun linjoille.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Hopsu.

14.49 **Inka Hopsu vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Rokote-kattavuuden myötä rajoituksia päästään purkamaan, ja siitä voimme varmasti kaikki olla iloisia. Edustaja Lohen puheenvuoroon täytyy todeta, että tämä esitys on toki varovainen, mutta toisaalta se jättää terveydenhoidonviranomaisille samalla varaa toimia, jos takapakkia tulee. Mutta valiokunta voi varmasti arvioida myös tätä koko pykälän poistamista.

Haluaisin edustaja Harjanteen hyvään puheenvuoroon liittyen nostaa esiin myös sen, että meillä on paljon rajoitteita ja rajoituksia, joita on tehty esimerkiksi Opetushallituksen tai kuntien oman ohjauksen perusteella. Esimerkiksi lapsia ja nuoria koskee monessa koulussa yhä laulukielto, leirikoulut on peruttu, retket on peruttu, järjestöt eivät voi käyttää koulujen tiloja — tämän tyyppisiä rajoituksia, joista toivon, että eduskunnan viesti olisi vahvasti se, että niitä päästään hyvin nopeasti purkamaan ja että lapset ja nuoret pääsevät takaisin normaaliin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koponen, Ari.

14.51 **Ari Koponen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esitys on tervetullut, mutta ei toki täydellinen. Esimerkiksi juuri lähikontaktien määrittelemättä jättämisessä suurena riskinä on, että sääntelystä tulee liian epämääräinen ja että sitä sovelletaan epäyh-

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

tenäisesti kunnissa ja alueilla. Tässä nyt yritetään tehdä joustavampaa lainsäädäntöä, mutta todellisuudessa on käymässä päinvastoin ja sekavampaa on vain tulossa.

Olen myös samaa mieltä, että 58 § pitäisi perata perusteellisesti. Edustaja Heinonen nosti täällä esiin, miksi tätä ei ole tehty jo kesällä, ja tähän on kyllä helppo yhtyä. Kokoonnuimme kesällä tänne kerran, ja kyllähän kansanedustajat ovat töissä jatkuvasti. Jos Suomen etu sitä vaatii, niin tänne silloin tullaan. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja tämän debatin päättää ministeri Kiuru, 3 minuuttia, olkaa hyvä.

14.51 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin edustaja Rantanen kysyi minusta sen oikean kysymyksen koko tässä keskustelussa ja vastasi minusta aika monen edustajan kysymykseen. Hän pohti sitä, ovatko tässä pandemiassa kaikki työkalut käytettävissä, ja samaa varmasti edustaja Kärnä hahmotteli kysyessään tästä pandemialaista ja siitä, pitäisikö näitä työkaluja vieläkin tuunata lainsäädäntöön.

Tämä ei ole ihan turhaa pohdintaa, sillä perustuslakivaliokunta on korostanut tartuntatautilain mukaisten yksilökohtaisten rajoitusten ensisijaisuutta ja todennut jo poikkeusolojen arvioinnissaan keväällä 2020, näitä annettuja asetuksia pohtiessaan korostanut nimenomaan normaaliolojen lainsäädännön ja perusoikeuksiin mahdollisimman vähän puuttuvien toimivaltuuksien ensisijaisuutta, sitä, että viranomaisten tulisi poikkeusolosuhteissaakin toimia niiden valtuuksien nojalla, jotka niillä on normaaliolosuhteissa käytettävissään. Valiokunta totesi tuolloin, että ”epidemiatilanteen pitkittyessä tulee ryhtyä normaaliolojen lainsäädännön mahdollisesti tarvittaviin muutoksiin”, ja korosti vielä lopuksi, että valiokunnan mukaan on toistaiseksi voimassa olevia muutoksia ollut kuitenkin perusteltua säätää vasta normaalioloissa tapahtuvan huolellisen valmistelun jälkeen.

No, nyt me teimme tämän pohjalta sen, minkä pystyimme tässä kriisitilanteessa, ja tartuntatautilaissa on nyt koko skaala, koko työkalujen paketti. Ymmärrän tämän ahdistuksen siitä, että voitaisiin kokonaan poistaa 58 d, mutta siinä lähtökohta on se, että sen jälkeen tulee vielä 58 g eli Gabriel, jossa tilat laitettaisiin kokonaan kiinni. Nyt kannattaa keskittyä siihen 58 §:n koko rakenteeseen. Siinä on koko pandemian ajaksi erityyppiset keinot käytettävissä, koska perustuslakivaliokunnan näkökulmasta on edellytetty, että meillä olisi normaalilainsäädäntöön laitettu nämä kyseiset terveysturvallisuustoimet. Ja tästä tulee se haaste, millä tavalla me jatkossa menetellään. Me toivomme tietenkin kaikki, että rokote-kattavuus nousee niin korkeaksi, että meille ei synny yhtään tartuntarypystä, ei niin merkittävää, että sitä jouduttaisi sammuttamaan. Mutta jos me joudutaan tällaisia ryppäitä sammuttamaan, niin koska julkisen vallan tehtävä on ihmisten elämän ja terveyden suojeleminen, tässä tilanteessa, jos tarvitaan välineitä, emme me voi sanoa täällä eduskunnan edessä jälleen, että niitä välineitä ei enää ole. Tämä on se haaste, joka hallituksella on ollut.

No, sitten tästä epäsuhdasta: Tartuntatautilain 58 §:ssä ja erityisesti 58 g §:ssä määritellään ne tilat, joita nämä valtuudet koskevat. Itse olin valmis silloin esittämään ravintoloita sinne mukaan, mutten saanut sille tukea, ja nyt ravintolat eivät ole siellä. Tästä tulee se epäsuhta, johon monet teistä viittaavat. Lainsäädäntö on siis erilaista [Puhemies koputtaa] ravintolatilojen ja näiden muiden tilojen osalta.

Soveltamiskriteeristä puhuttiin, ja minusta on tärkeää myös edustajien vielä katsoa ne perustelut kunnolla läpi.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

Edustaja Lindén on oikeassa siinä, että toivoisimme, että tämä olisi jo ohi, mutta epidemiatilanne [Puhemies koputtaa] on nyt erilainen, mutta rokotekattavuus tulee tuomaan meille tien siihen, että yhteiskunta avautuu ja sitä on myöskin mahdollisuus pitää auki, ja siksi on tärkeää, [Puhemies koputtaa] että on riittävä rokotekattavuus, mahdollisimman korkea, se on koko kansakunnan etu. [Mika Niikko: Ei tullut perusteluita!]

Talman Anu Vehviläinen: Debatten och behandlingen av ärendet avbryts nu. Behandlingen av ärendet fortsätter under detta plenum efter att de övriga ärendena på dagordningen blivit behandlade.

Riksdagen avbröt behandlingen av ärendet klockan 14.55.

Riksdagen fortsatte behandlingen av ärendet klockan 18.24.

Talman Anu Vehviläinen: Nu fortsätter behandlingen av ärende 8 som avbröts tidigare under detta plenum. — Debatten fortsätter. Ledamot Turtiainen.

18.24 Ano Turtiainen vkk: Arvoisa puhemies! Nyt ollaan siis hallituksen esityksellä viilaamassa tartuntatautilain väliaikaisesti voimassa olevan 58 d §:n sisältöä. Siis miksi näitä mitättömiä lakeja vielä viilaillaan? Kaikki nämä toimet osoittautuivat jo yli vuosi sitten täysin tarpeettomiksi ja ylimitoitetuiksi. Hyvät kollegat, tällaiselle toiminnalle nauravat jo metsäneläimetkin. Lopetetaan ihmisten vedättäminen. Julistetaan koko korona ja siihen liittyvät kaikki toimet lopetetuiksi saman tien. Eivät kansalaiset tyhmiä ole. He kyllä ymmärtävät, että tällainen suhmurointi on pelkkää teatteria. Tässä yritetään hiljalleen, ikään kuin huomaamattomasti, siirtyä normaaliin niin, etteivät päättäjät joutuisi vastuuseen tästä koronahuijauksesta, jolla on saatu aikaiseksi konkurssveja, talousahdinkoa ja veronmaksajille järkyttävän kokoinen lasku — puhumattakaan terveysongelmista, joita seuraa keuhkokuumeisista koronapiikeistä.

Arvoisa puhemies! Koska suomalaiset ovat tunnollista kansaa ja kulttuurissamme suositukset sekä kehoitukset koetaan yleisesti velvollisuutena eli pakkona, on ollut erittäin vastuutonta tehdä ja jatkaa tällaista toimintaa, jonka jo aikoja sitten tilastot paljastivat valheeksi. Tällaisella toiminnalla on häpäisty koko kansa. Menkää, hyvät kollegat, katsomaan vaikka kauppakeskuksiin, kuinka moni siellä edelleen kulkee aivan turhaan naama peitettynä. Toki onhan tämä viimeinen vuosi ollut kulta-aikaa niin sanotuille miesflunssapotilaille, sillä normaalia räkätautiä potevana tai jopa oireettomana saat koko maailman huomion, eli koko terveydenhuoltokoneisto ja media pitää sinua kädestä ja paapoo, ja näin tilastoihin saadaan taas merkintä, jolla voidaan lietsoa lisää pelkoa kansalaisiin. Ihan oikeasti: tämä hulluus ei enää naurata. Tämän valepandemian seuraukset ovat yhteiskunnalle enemmän kuin vakavia.

Arvoisa puhemies ja hyvät kollegat, lopetetaan tähän päivään ja välittömästi kaikki koronarajoitukset ja koronarokotukset sekä puheet rokotepasseista. Mitään noista ei tarvita eikä olisi koskaan tarvittukaan. Ja nyt on aika koko eduskunnan pyytää anteeksi Suomen kansalta typeryyttään ja harhassa elämistä. Arvoisa puhemies, te voisitte sen aloittaa. — Kiitos.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Sarkomaa.

18.28 **Sari Sarkomaa kok:** Kunnioitettu rouva puhemies! Kymmenettuhannet osaavat kulttuurin ammattilaiset ja yritykset on päästettävä terveysturvallisesti tekemään työtään. Tapahtuma- ja kulttuurialan epätasa-arvoiselle kohtelulle ei ole ollut mitään perusteita. Ilta istunnossa alkaa olla pitkällä, mutta haluan käyttää kokoomuksen eduskuntaryhmän puolesta puheenvuoron. Tuossa mainiosti aloitetussa debatissa, mikä oli todella hyvä asia, että pääsimme tässä tartuntatautilain lähetekeskustelussa heti debatoimaan, tuli vahvasti esille se kanta, joka eduskuntaryhmällämme on, että tuo tartuntatautilain muutos, 58 d §:ää koskeva lakiesitys, on todella tervetullut. Sitä on odotettu pitkään, liiankin pitkään — jo toukokuussa eduskunnan portailla olivat kaikki eduskuntaryhmät, myös kulttuuriministeri, pyytämässä anteeksi, että hitaasti on toimittu, ja vasta nyt lakiesitys tuli eduskuntaan.

Parempi myöhään kuin ei milloinkaan, mutta tässä lähetekeskustelussa tuli hyvin esille se, että esitys oli tervetullut, mutta valtava pettymys oli se, että tuota pykälää ei kumottu vaan sitä esitetään muutettavaksi. Eli tuo pykälään sisältyvä ongelmallinen kahden metrin vähimmäisetäisyyskriteeri on kohtuuttomasti aiheuttanut vahinkoa kulttuuri- ja tapahtuma-alalle, eikä se ole perusteltu nykyinen epidemiatilanne ja parantunut rokotuskattavuus huomioiden. Eli tuo tartuntatautilain 58 d § on syytä kumota. Kokoomuksen eduskuntaryhmässä me haluamme selkeyttää tilanteen ja saada tämän asian kuntoon. Olemme tehneet lakialoitteen tuon pykälän kumoamiseksi. Sen nostimme esille. Se on huomenna lähetekeskustelussa, ja se ehtii sitten eduskunnan käsittelyyn. Ja oli mainiota, että sosiaali- ja terveysvaliokunnan puheenjohtaja Markus Lohi viestitti, että hänkin pitää kumoamista tarkoituksenmukaisena, ja uskon, että hän puhui kaikkien hallitusryhmien puolesta. Toivon näin, että sosiaali- ja terveysvaliokunta pohtisi sen vaihtoehdon vakavasti, ja sen sijaan, että tuunattaisiin, muokattaisiin tätä pykälää niin kuin hallitus esittää — mikä on eduskunnan keskustelussa noussut esille, että se saattaa johtaa ojasta allikkoon ja tehdä tilanteen epäselvemmäksi — tuo pykälä kumottaisiin, ja toivon todella, että näin sosiaali- ja terveysvaliokunnassa tehdään. Se on todella tärkeää.

Moni asiantuntija on arvioinut, että tuo pykälän muokkaaminen ja kumoamatta jättäminen tuo vain lisää sekavuutta ja ongelmia ennestään kohtuuttomiin tilanteisiin. Ja onhan se ollut todella järjetöntä, että joukkoliikenteessä vaikeissakin epidemiatilanteissa on istuttu lähes sylkkiin, tiiviisti, peräkkäin, mutta sitten teatterit ovat olleet tyhjillään, ja nyt, vaikka epidemiatilanne on tällainen, niin lähes tyhjiä katsomoille on ensi-iltoja ja muita näytöksiä esimerkiksi Helsingin Kaupunginteatterissa näytelty.

Tuo lakialoite on tehty siksi, että halutessaan eduskunta voi valita lakialoitteemme sen sijaan, että ottaisi tuon hallituksen sekavaksi jääneen sääntelyn mukaan, mutta tärkeää tietenkin on, että tässä nyt ripeästi, ripeästi edetään.

Arvoisa puhemies! Hyvin vahvasti tätä esitystä on toivottu jopa ministerien toimesta, ja siksi tämä viipyminen on ihmetyttänyt, varsinkin, kun se on tullut inhimillisesti ja taloudellisesti hyvin, hyvin kalliiksi. Toimialan liikevaihdosta katosi viime vuonna 1,6 miljardia euroa eli lähes 70 prosenttia. Kulttuuri- ja tapahtuma-alan parissa työtä tekevät on ajettu ahtaalle työn edellytykset estämällä, ja näin merkittävän ja valtavan joukon ollessa vaila työtä ja turvaa on tilanne todella vakava, puhumattakaan tietenkin sitten ihmisistä, jotka haluaisivat kulttuuria kuluttaa. Kulttuuri on varsin tärkeä osa ihmisten arkea, ja se korostuu, kun olemme kriisitilanteissa.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

Huomenna käytän puheenvuoron, esittelen tuon kokoomuksen eduskuntaryhmän aloitteen enkä tässä vaiheessa iltaa siihen mene, mutta totean vain nopeasti, että useat oikeusoppineet ovat arvioineet, että tämä hallituksen esitys tekee todellakin sääntelystä sekavampaa ja ongelmat tartuntatautilain 58 §:n ja 58 d §:n suhteessa vain jyrkkenevät, ja on arvioitu, että tässä ei olla ymmärretty hallituksen piiristä, mistä nämä esiintyvät ongelmat johtuvat, ja useampi taho on esittänyt tuon pykälän kumoamista, ja siksi pidän todella tärkeänä, että tähän todellakin päädyttäisiin ja tämä pykälä kumottaisiin.

Ja sen sanon ihan lopuksi vielä, että on ensiarvoisen tärkeää, että rajoitustoimet ovat kaikissa tilanteissa välttämättömiä ja oikeasuhtaisia ja että kaikki lievemmat, kokonaisuutena vähemmän haittaa aiheuttavat rajoitusmahdollisuudet tulee ensin hyödyntää.

Ja ihan viimeisenä sanon sen, että olen ollut todella huolissani koronapassin viipymisestä. Se on useissa Euroopan maissa käytössä, ja nyt, kun kuuntelin vielä sunnuntaina pääministeriä ja puhutaan siitä, että koronapassia odotetaan, jotta rokotekattavuus nousisi, niin en ymmärrä tämäntyyppistä puhetta, koska koronapassihan on tarkoitettu ensisijaisesti siihen väliaikaan, kun rokotukset eivät ole vielä kattavia, kun voidaan pitää Suomea avoimena koronapassin avulla, niin että sitten, kun rokotekattavuus on laaja, voidaan vapautua näistä rajoitteista, eli se on ollut juuri väline siihen, että esimerkiksi ensimmäiseksi rajoitetuksi laitetut seniorit, jotka ovat ensimmäiseksi saaneet rokotteet, olisivat päässeet esimerkiksi kulttuurin pariin. Olisimme voineet välttää konkurssreja ja inhimillistä kärsimystä, ja siinä mielessä todellakin kiritän, että rokotepassi ja muut keinot, pikatestit otetaan käyttöön, että voimme pitää Suomea avoinna ja terveysturvallisesti. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lindén poissa. — Edustaja Ovaska.

18.34 Jouni Ovaska kesk: Rouva puhemies! Täällä salissa on tänään ollut hyvinkin yksimielinen näkemys siitä, että tämä lakimuutos on tarpeellinen, mutta kuten tuossa edustaja Sarkomaankin puheenvuorosta kävi ilmi, niin tuntuu, että ehkä tämä ehdotus ei kuitenkaan olekaan enää hallitus- ja oppositiokysymys. Olin itsekkin jo hieman yllättynyt sote-valiokunnan puheenjohtajan puheenvuorosta, jossa hän ilmoitti, että tätä asiaa olisi tarkasteltava vielä. Kyllä se muistuttaa meitä siitä, että nämä nopeat muutokset tai sitten muutokset, joita on valmisteltu pitkään ja nyt vihdoinkin saadaan tänne, eivät noudata sitä hallitus—oppositio-rajaa. On hyvä, että tästä käydään nyt sitten kunnon keskustelu.

Tutustuin tarkkaan tuohon tapahtumateollisuuden kannanottoon, jossa he ottivat tietysti kantaa siihen, että tärkeintä on tämä turvavälivaatimuksesta luopuminen, mutta seuraava on tietysti tämä hybridistrategian toimeenpano. Siellä tuotiin hyvin tarkkaan esiin nämä epäselvyydet liittyen tähän THL:n verkkosivuillakin julkaistuun riskipotentiaaliarviointitaulukkoon, siihen, miten se on tehty, ja he käyttivät sanoja, että tämä on vahvasti ”kyseenalainen ja toimimaton”. Mutta kyllä tuolla kentällä on paljon duubioita, paljon pelkoja siitä, mitä tämä tulee tarkoittamaan, mutta toisaalta siellä on hyvin vahva tahto siihen, että nyt hallitus on vihdoinkin päässyt näissä esityksissä eteenpäin ja ne on tuotu tänne eduskuntaan.

Täällä myöskin tänään puhuttiin siitä, olisiko näitä pitänyt vielä kiirehtiä. Mielestäni ei kannata liikaa katsoa taaksepäin, vaan nyt täytyy toimia ripeästi. Täällä on myös keskusteltu siitä, miten nopeasti nämä saataisiin eduskunnasta ulos, jos tämäkin menee näillä näkymin myöskin perustuslakivaliokuntaan, ja mielestäni olisi kuitenkin tärkeätä mahdollisimman nopeasti saada ne käsiteltyä siellä, ettei täällä olla viikkoja. Kaksi viikkoakin on mielestäni tässä tilanteessa liikaa. Nyt on ryhdistädyttävä, ja kun tänään eduskunnassa

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

moni edustaja halusi ryhdistäytymistä hallitukselta kesältä, niin nyt eduskunta itse voi ryhdistäytyä ja työskennellä mahdollisimman ripeästi tämän asian parissa.

Haluan edustaja Sarkomalle sanoa tuosta koronapassista: mitä nyt tuli viestiä myöskin alan toimijoilta siitä, niin kyllä hekin näkevät, että on tärkeää, että Suomessakin kiireellisesti luodaan työkalu, mutta he kokevat ainakin julkilausumissaan niin, että työkalulla varaudutaan niihin tuleviin epidemia-aaltoihin ja siihen, miten pääministerikin tilannetta kuvasi, mutta on tietysti huomioitava, että tässäkin on ripeästi toimittava.

Aivan loppuun, arvoisa puhemies, on kyllä annettava kehu melko tuoreelle ministerille, Antti Kurviselle. Olin itsekkin samassa tilaisuudessa silloin tuossa talon ulkopuolella, kun kulttuuriväki oli koolla. Se oli hyvin vaikuttava tilaisuus. Uskon, että se, että vastavalittu, silloin aloittanut ministeri otti niin voimallisesti tämän asian hoitaakseen ja vei sitä läpi tuolla hallituksessa, vaikutti siihen, että vihdoista viimein saatiin tämä esitys tänne käsiteltyyn.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiviranta poissa. — Edustaja Ollikainen.

18.38 Mikko Ollikainen r: Ärade fru talman, arvoisa rouva puhemies! Suomi on maailmanlaajuisesti tarkasteltuna hoitanut koronan aiheuttamia haasteita hyvin, sekä viranomaiset että kansalaiset. Olemme oppineet aika paljon tästä ajasta ja hyviäkin asioita.

Ihminen on sosiaalinen olento, ja on ensisijaisen tärkeää, että voimme tavata ystäviä, nauttia erilaisista tapahtumista, jotka antavat meille lisäarvoa, hyvinvointia. Korona-aika on näyttänyt, miten tärkeitä tapahtumat ovat. Monet kaipaavat elämyksiä, henkistä hyvinvointia.

Meidän tulee nyt katsoa eteenpäin — pitää olla tie ulos koronasta. Rokotekattavuus kasvaa nopeasti. Lasketaan, että lokakuun puolessavälissä 80 prosentilla kansalaisista on kaksi rokotetta. Rajoitusten purkaminen on mielestäni perusteltua myös rokotuskattavuuden kannalta. Suomessa on nyt hyvä tilanne, ja rajoituksia tulee suhteuttaa nykytilanteeseen. Hienoa myös, että hybridistrategia julkistettiin eilen, ja toki, kuten tässä on sanottukin, tätä tullaan nyt syksyn aikana seuraamaan todella tarkasti ja avoimin mielin.

Kahden metrin turvavälin poistaminen tartuntatautilaista on askel kohti kulttuuri-, taide-, liikunta-, urheilu- ja tapahtuma-alan oikeudenmukaisempaa kohtelua, askel oikeaan suuntaan. RKP on kannattanut tätä jo kauan, ja on ilahduttavaa nähdä, että hallitus pystyi antamaan esityksen näin nopealla aikataululla nyt syksyllä — joskin siitä on puhuttu aikaisemminkin. Esimerkiksi Uudellamaalla olemme viikonlopun aikana saaneet nähdä, kuinka kahden metrin säännön poistaminen on pelastanut useamman tapahtuman. Tapahtuma- ja kulttuurialan liiketoiminnan ja kansainvälisen kilpailukyvyn kannalta on olennaista, että tapahtumia päästään avaamaan. Myös konserttien ja urheilutapahtumien järjestämisen tulee jatkossa olla helpompaa.

Suomea on siis avattava uudelleen, ja on hyvä, että meillä on nyt koko maassa yhtenäiset rajoitukset, jotta esimerkiksi teatterit pääsevät jatkamaan toimintaansa. Paikalliset viranomaispäätökset ovat hyviä ja kannatettavia, mutta lain tulkintojen tulee olla oikeudenmukaisia, läpinäkyviä ja yhdenvertaisia koko Suomessa, joustavasti ja ketterästi. Tiedämme, että aikaisemmin koronan aikana on ollut alueellisia eroavaisuuksia.

Kaikkia elinkeinoja tulee siis kohdella tasavertaisesti. Tapahtuma-ala työllistää miltei 200 000 ihmistä, ja suuri osa heistä odottaa tällä hetkellä pääsevänsä takaisin töihin sadakseen harjoittaa omaa elinkeinoaan. Valitettavasti jotkut ovat jo vaihtaneet alaa. Korona

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

on korostanut, kuinka laajoja aluetaloudellisia ja hyvinvointivaikutuksia tapahtuma- ja kulttuurialalla on ja mitä se merkitsee. Viime vuonna tapahtuma-alan liikevaihdot laskivat 70 prosenttia — 70 prosenttia eli 1,6 miljardia euroa. Kyse on todella suurista rahoista. Nyt on oikea aika tarttua toimenpiteisiin.

Ärade fru talman! Kravet på att slopa två meters säkerhetsavstånd är mer än välkommet. Den orättvisa behandlingen av kultur-, idrotts- och evenemangssektorn måste nu få ett slut. Och det gläder mig att regeringen i snabb takt nu under hösten kunde ge det här förslaget. Vi i SFP har stött det hela tiden, och alla ska ha rätt att utöva sitt eget yrke.

Nu är det dags att göra beslut som är enhetliga i hela landet så att till exempel teatrar tryggt kan öppna och planera sin verksamhet. Myndigheternas regionala tolkningar måste vara enhetliga och trovärdiga. Vi vet exempel från ett år tillbaka då så inte var fallet.

Vi kan också konstatera att vaccinationsläget är bra i vårt land och åtgärderna som tas måste vara nödvändiga och i rätt proportion, och jag anser att detta förslag gör att vi nu kommer närmare det. Kulturen och idrotten måste komma igång ordentligt. Vi ska blicka framåt, tro på framtiden, och därför är det mycket fint att regeringen publicerade hybridstrategin i går.

Ännu en sådan sak att det nu är ytterst viktigt att vi har en snabb behandling av den här lagändringen, så snabbt som möjligt, så att kultur-, idrotts- och evenemangsbranschen kan börja fungera mer normalt igen. — Kiitos, tack.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Pitko.

18.43 Jenni Pitko vihr: Arvoisa rouva puhemies! Tämä kahden metrin turvavälivaatimus on hyvää ja vilpittömää tarkoituksestaan huolimatta toiminut käytännössä niin, että se on estänyt esimerkiksi pienten teattereiden ja elokuvateattereiden toiminnan. Lähikontaktien välttäminen on ollut tietenkin aivan äärettömän tärkeää tässä epidemian, pandemian, aikana, ja se on edelleen tärkeää. Mutta me kaikki tiedämme, että tapahtumia voi järjestää koronaturvallisesti myös ilman tätä kahden metrin turvavälivaatimusta. Näin olisi voitu tehdä jo ennen tätä nykyisenkaltaista rokotekattavuutta, sillä tapahtuma-alan toimijat ovat konkreettisesti osoittaneet esimerkeillään ja myös konkreettisilla tapahtumilla sen, että tämä on mahdollista. Nyt viime aikoina niillä alueilla, joilla tapahtumia on järjestetty, ei tartuntoja ole liiemmin jäljitetty teattereihin tai konserttisaleihin. Siksi on hyvä ja tärkeää, että tästä kohtuutonta haittaa aiheuttaneesta kahden metrin turvavälivaatimuksesta nyt luovutaan.

On kuitenkin selvää, että tapahtuma-alan ongelmia ei tämäkään esitys vielä ratkaise, vaikka se on hyvä askel oikeaan suuntaan. Tarvitsemme myös lisää rajoitusten purkamista alueilla. On purettava sellaisia rajoituksia, joita on asetettu — moni varmuuden vuoksi, osa on jäänyt vähän niin kuin päälle. Tässäkin salissa on tuotu niitä esille, esimerkiksi koululaisryhmien vierailut kulttuurilaitoksissa. Niille ei pitäisi olla estettä nyt, kun kulttuurilaitokset ovat auki ja kun ne järjestetään terveysturvallisesti. Tällaisia sääntöjä kuitenkin on kunnissa ja alueilla asetettu. Näillä on merkityksensä myös kulttuurialan elpymiselle.

No, me tarvitsemme myös rokotepassin. Nyt valmistelussa olevalle rokotepassille ei välttämättä juuri nyt tule tarvetta, kun rokotuskattavuus alkaa olla korkea ja rajoituksia voidaan kokonaan purkaa, mutta sille voi vielä tulla tarve. Emme tiedä, onko tämäkään pandemia ohi, mutta emme myöskään erityisesti, mitä uusia pandemioita ja epidemioita meil-

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

lä on vielä edessä. Rokotepassi kannattaa valmistella loppuun. Se on hyvä keino välttää isoja kulttuuri-, tapahtuma- ja ravintola-alan rajoituksia, joissa olemme vielä ihan viime päivinäkin paikoitellen olleet, vaikka väestöstä jo yli puolet on saanut molemmat rokoteannokset.

No, täällä on keskusteltu aiheellisesti myös näitten rajoitusten epäloogisuudesta ja paikoin epäselvästä viestinnästä ja alueellisista eroavaisuuksista laintulkinnassa. Nämä eivät ole todellakaan hyviä ominaisuuksia lainsäädännölle, varsinkaan, jos toivotaan, että kansalaiset ja toimijat pysyvät niissä perässä ja sisäistävät ne. Näitä lienee syytä selkiyttää, kun tartuntatautilakia päivitetään seuraavan kerran, ja kuten ministeri Kiurukin on todennut, sellaiselle kokonaisvaltaiselle päivitykselle on tämän nykyisen epidemian jälkeen syytä. Myös tapahtuma-alarajoitusten suhde ravintolarajoituksiin on yhdenmukaistettava. Ei korona tartu sen helpommin tilassa, jossa on elävää musiikkia, kuin tilassa, jossa musiikki tulee levyiltä. Kulttuuriala tarvitsee todellakin näkymän omalle alalleen, ja siksi tämä epäselvyys näiden rajoitusten toimeenpanossa alueellisesti aiheuttaa haittaa alalle edelleenkin, tämän lakiesityksen jälkeenkin.

Tarvitsemme lisäksi vahvaa kulttuuripolitiikkaa, jotta saamme nostettua kulttuurialan takaisin entiseen kukoistukseensa tai jopa sen ylikin. On tärkeää kannustaa ihmisiä palaamaan kulttuurin pariin, osallistumaan tapahtumiin ja kuluttamaan kulttuuria ja osallistumaan liikunta- ja muihin tapahtumiin. Kunnillahan on Suomessa velvollisuus järjestää asukkaalleen taide- ja kulttuuritoimintaa, ja ajattelen, että siihen tulisi nyt panostaa jopa suuremmalla liekillä kuin mitä ennen koronaa on panostettu. Samalla toki on mahdollisuus hoitaa myös sitä yksinäisyyttä ja hyvinvointivelkaa, mitä korona-aika on saanut aikaan. Kulttuurin vaikutuksia ihmisen kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille on paljon tutkittu, ja ne ovat todennettavissa.

Ajattelen myös, että meillä päättäjinä on aika iso työ tehtävänä, jotta voimme palauttaa kulttuuri- ja tapahtuma-alan toimijoiden, taiteilijoiden ja yrittäjien luottamuksen, ja tämä lakimuutos olkoon ensimmäinen askel sitä kohti.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Rehn-Kivi poissa, edustaja Kauma poissa, edustaja Reijonen poissa, edustaja Kärnä poissa. — Edustaja Kivisaari.

18.48 Pasi Kivisaari kesk: Arvoisa puhemies! Meille monille ihmisille on muodostunut tavaksi seurata tiedotusvälineiden päivittäin julkaisemia koronatartuntamääriä. Niistä on tullut kuin urheilutuloksia, joita vilkuilemme päivittäin. Tälle päivittäiselle tarkkailulle on ollut sijansa ja perusteensa, mutta ei niinkään enää. Paljon oleellisempaa on tässä ajassa seurata rokote-kattavuuden nousua ja sairaaloiden kuormittuneisuutta. Ja onneksi rokote-kattavuus nousee — soisin sen tosin tapahtuvan nopeamminkin — ja koronan suhteen sairaalat eivät onneksi ole helisemässä, joten yhteiskuntaa on avattava. Tämä on hyvä alku, vaikka valiokuntakäsittelyyn varmasti kohdistuu myös epäselvyyksien tarkentamista.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan poistettavaksi muun muassa rajoitus alle kahden metrin turvaväleistä sisätiloissa, hyvä niin. Kahden metrin turvaväleistä luopuminen parantaa huomattavasti mahdollisuuksia harrastaa ja osallistua. Se parantaa erilaisten elinkeinonharjoittajien ja tapahtumanjärjestäjien toimintaedellytyksiä. Monenlainen yritystoiminta muuttuu taas taloudellisesti kannattavaksi, ja jokainen tässä salissa ymmärtää tämän merkityksen.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

Alueiden viranomaisilla säilyy yhä mahdollisuus määritellä tilojen käytön edellytykset, mikäli alueella esiintyy merkittäviä tautiryppäitä. Luvalla sanoen kannan yleisestikin huolta siitä, missä määrin avit selviävät koronatehtävistään erityisesti niillä alueilla, joissa edelleen roihuaa. Toivon, että tällä lakiesityksellä aveja ei ajeta pikkutarkkaan näpertelyyn esimerkiksi tilojen arvioinnin suhteen, vaan terve harkinta ja yksiselitteiset ohjeistukset helpottaisivat avien toimia.

Puhemies! Pidän myös hyvänä, että ilmaantuvuuksista luovutaan ja sanotaan hyvästit kiihtymis- ja leviämisalueiden ikuisille julistuksille. Emme tietenkään saa siirtyä hällä väliä -tyyliin. Edelleen hygieniä ja järkevä käytös ovat keskeisinä edellytyksinä sille, että menemme kohti parempaa. Toivon valiokuntakäsittelyyn huolellisuutta mutta ripeyttä. Olemme paljon vartijoina siinä, että emme jumita yhteiskuntaa tarpeettomasti. Huomioidaan alueiden ja tapahtumien erityispiirteet ja tuijotetaan muutakin kuin tartuntalukuja. Puretaan rajoituksia ja nostetaan rokote kattavuutta. Mennään kohti normaalia. Monille kaikkein hankalin tilanne on ollut tämä välivaihe. Ei ole voitu toimia kunnolla, mutta toimintaa ei ole toisaalta kiellettykään.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Hoskonen.

18.52 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tartuntatautilain muuttaminen on aivan asiallinen toimenpide. Meidän on mukauduttava uuteen tilanteeseen koko ajan. Tämä koronaepidemiahan ollaan saamassa pikkuhiljaa haltuun, sen me tiedämme, ja olen hieman ihmetellyt niitä puheenvuoroja, joissa vähätellään sitä niin, että eihän se mikään vakava tauti ole. Kun vertaa Suomen tilannetta vaikka länsinaapurimme Ruotsin tilanteeseen, niin ehkä se avaa silmät vähän paremmin sille, että jos ei olisi tehty mitään, niin missä tilanteessa eläisimme tänä päivänä. Ja toisaalta kun katsoo sitten tätä Suomen tilannetta, tämän koronaviruksen ongelmahan on siinä, että kun on ensi kertaa tämän mittaluokan sairaus, virus, joka on lähtenyt leviämään väestön keskuudessa aiheuttaen enempi tai vähempi vakavia ongelmia, niin emme ole voineet oikeastaan mallia hakea vaan kaikki on tavallaan tehty ensimmäistä kertaa — nythän me tämän vähitellen alamme oppia. Kun saadaan laumasuoja syntymään riittävillä rokotuksilla, niin pystymme sen jälkeen aivan varmasti hallitsemaan tilannetta entistäkin paremmin. Mieleeni nousee erään amerikkalaisen lääkärin kannanotto, kun hän totesi, että tulevina aikoina korona on vain rokottamattomien sairaus ja että niille, jotka ovat rokotuksen saaneet, tämä ei ole enää sillä keinoin ongelma. Elikkä mielestäni tämä lääketieteellinen totuus kannattaisi kaikkien ottaa vakavasti.

Ja lopuksi, arvoisa rouva puhemies, vielä: Kun koronaa on monesti vähätelty, niin kun lukee lehdistä noita niin sanotun long covidin saaneiden ihmisten elikkä niiden ihmisten kohtaloita, joita koronavirus on runnellut todella pahasti — he ovat joutuneet tehohoidossa olemaan pitkään, jopa viikkoja, kuukausia, sitten saaneet vakavan keuhkovamman, jopa sydänvamman taikka aivovamman — niin heidän toipumisensa kestää pitkään. Toivoisin, että tässä keskustelussa pitäydytään siinä, mitä me olemme nähneet tämän koronan aikana, ja sitä taustaa vasten tulevina aikoina — kun koronaahan emme voi voittaa, se pyörii täällä maailmassa niin pitkään kuin se pyörii — pystymme viisastumaan tästä tilanteesta niin paljon, että voimme omaa käytöstämme hallita niin, että emme itseämme vaaranna taikka siten levitä tautia lähimmäisiimme tai levitä tautia yleensä minnekään. Nyt on vastuullisen käytöksen aika, ja uskon, että ensimmäinen oppitunti on juuri päättyvässä.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Holopainen, Mari poissa. — Edustaja Autto.

18.55 Heikki Autto kok: Arvoisa rouva puhemies! Tässä keskustelun aikana, sekä tuossa jo aiemmin iltapäivällä debatissa että nyt illan mittaan, on käytetty paljon hyviä puheenvuoroja, mutta vielä haluan pari näkökulmaa tuoda tähän keskusteluun. Edellä tuossa edustaja Hoskonen, kuten aina, puhui varsin viisaasti.

Mielestäni on todella jo ajankohtaista, että tätä tartuntatautilain 58 d §:ää muutetaan, ja niin kuin tuossa edellä keskustelussa edustaja Sarkomaa kokoomuksen eduskuntaryhmän kannan selkeästi toi esille, niin olemme sitä mieltä, että tämä voitaisiin kumota kokonaan. Siksi olemme myös tehneet asiasta lakialoitteen, joka huomenna tosiaan on täällä lähetekeskustelussa ja ennättää varmasti nyt tuonne valiokuntakäsittelyyn myös asiallisesti mukaan. Näkisin niin, että tämän asian osalta selkeämpään ja varmempaan lopputulokseen johtaisi tämän asian käsittely kokoomuksen lakialoitteen pohjalta kuin kuitenkin jossain määrin epävarmaksi jäävän hallituksen esityksen pohjalta, koska hallituksen esitykseen sisältyy senkaltaisia epäselviä määritelmäkysymyksiä, että on vaikeaa olla varma siitä, että eduskunnan tahtotila erilaisten kulttuuri-, urheilu- ja muiden tapahtumien terveysturvallisuudesta mahdollistamisesta toteutuisi, kun paikalliset viranomaiset näitä asioita harkitsevat.

Suomihan on perusluonteeltaan maailman toimivin yhteiskunta, ja sen ansiosta olemme selviytyneet verrattain hyvin tästä sinänsä erittäin vaikeasta pandemiatilanteesta. Pandemian vaikutukset suomalaiseenkin yhteiskuntaan ovat tietysti olleet hyvin moninaiset, ja varmasti tätä laskua eri tavoin maksamme vielä pitkään. On kuitenkin syytä kiittää suomalaisia laajasti vastuullisesta toiminnasta. Suomalaiset ovat noudattaneet viranomaisten ohjeita ja määräyksiä, ja nyt vielä kun maltamme huolehtia siitä, että rokotuskattavuus kansakunnan kokonaisuuden osalta nousee niin laajaksi, että saamme todella tämän pandemian ja meidän osaltamme epidemian päättymään, niin olemme selviytyneet hienosti.

Kun jotkut povaavat sitä, että tulee vielä virusmuunnoksia, joihin rokotteet eivät pysty, niin emme tietenkään voi täydellä varmuudella tulevaisuutta ennustaa, mutta kuten tiedämme vaikkapa nyt laajasti käytössä olevien mRNA-teknologiaan perustuvien rokotteiden kehittämismahdollisuuksista, on hyvin nopealla aikataululla kehitettävissä tällaisia vahvistusrokotteita lähes minkälaiseen virusmuunnokseen tahansa niin, että niitä voidaan täysin turvallisesti myös alkaa käyttää siihen rokotteen vaikuttavuuden tehostamiseen. Näin ollen, vaikka koronaviruksesta tulisi, niin kuin edustaja Hoskonen viisaasti edellä puhui, tällainen rokottamattomien keskuudessa kiertävä tauti, sille väestönosalle, joka vastuullisesti rokotuksen ottaa, voidaan esimerkiksi influenssarokotteen tapaan vuosittaisella tehosteella tarjota täydellinen rokotesuoja tällaista vakavaa sairastumista vastaan. Joten tästä toivottavasti me suomalaiset vastuullisesti vielä huolehdimme, että tämä rokotekattavuus saadaan kattavaksi ja myös tulevaisuudessa hyödynnämme rokotteitten tuomat mahdollisuudet tämän virusepidemian hallinnassa.

Arvoisa rouva puhemies! Kun tässä tapahtumien avaamisesta puhutaan, niin haluan vielä tuoda tänne eduskunnan suureen saliin sellaisen toivonpilkahduksen, jonka tämän päivän uutisista olemme voineet lukea.

Rovaniemellähän järjestettiin tuossa jo reilu kaksi viikkoa sitten Jukolan viesti. Jukolan viestihän on suuri suunnistusviestitapahtuma, suurin urheilutapahtuma, joka vuosittain Pohjoismaissa järjestetään, ja tänäkin vuonna, vaikka osallistujamäärä jäi noin puoleen siitä, mitä se olisi ollut normaalitilanteessa, 15 000 ihmistä kokoontui Rovaniemen Mäntyvaaran kisakeskukseen Napapiirin Jukolaa viettämään.

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

Tästä huikeasta urheilujuhlasta viranomaiset todella tänään sitten tulivat julkisuuteen arvioiden, että yhtään tartuntaa ei tähän suurtapahtumaan ole voitu yhdistää. Näin ollen tämä antaa tietysti toivoa koko kansakunnalle ja urheilu- ja kulttuurisektorille siitä, että kun toimitaan vastuullisesti — kaikki osallistujat toimivat vastuullisesti, järjestäjät toimivat vastuullisesti — niin tapahtumia voidaan täysin terveysturvallisesti järjestää.

Haluan omasta puolestani vielä esittää suuren kiitoksen kaikille Jukolaan saapuneille ja kaikille järjestelyihin osallistuneille tästä menestyksekkäästä tapahtumasta. Jukolan viesti on tärkeä kansallinen instituutio, ja tämä onnistuminen lähes täydellisesti antaa tietysti tässä mielessä toivoa koko kansakunnalle siitä, että voimme hyvillä mielin nyt sitten siirtyä kohti pandemian jälkeistä aikaa, jolloin osaamme terveysturvallisesti tapahtumia järjestää.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkinen.

19.02 Riitta Mäkinen sd: Arvoisa rouva puhemies! Tässä salissa on käyty tänään erinomaista keskustelua tämän tärkeän lakiesityksen äärellä, ja talousvaliokunta tänään ryhtyi käsittelemään tätä tartuntatautilain 58 d §:n muuttamista. On ihan päivänselvä asia, että tämä lakimuutos on, kun nykytilanteessa eletään, hyvin tarpeellinen ja välttämätön, se on oikeasuuntainen ja -suhtainen. Toisaalta se myös konkreettisesti osoittaa sen, että hallituksen tahtotila purkaa hallitusti ja vastuullisesti rajoitteita on ihan aito. Ja tämäkin mukailee nimenomaan tätä eilen päivitettyä hybridistrategiaa, josta luonnos on nyt olemassa.

Tämän lakimuutoksen taustalla vaikuttaa hyvin vahvasti se todellisuus ja tietoisuus siitä, miten voimakkaasti nämä rajoitustoimet ovat vaikuttaneet elinkeinoelämään yleensä mutta erityisesti ravintola-, tapahtuma- ja kulttuurialaan. Yksi keskeinen syy näiden rajoitteiden purkamiseen on nimenomaan se, että nämä taloudelliset vaikutukset, työllisyysvaikutukset ja se, millä tavalla ne sitten kohdentuvat ihan ihmisten toimeentuloon, ovat mitattavat, ja näitä rajoituksia ei ole tarpeen pitkittää yhtään enempää kuin mihin on pakottava tarve. Eli kyllä kyse on siitä, että meidän on pystyttävä oppimaan elämään tämän viruksen kanssa mutta toisaalta on myös kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että tämä rokotekehittäminen on tässä koko tilanteessa nyt se avaintekijä. Ja nyt kun tällä hetkellä kattavuus nousee Suomessa ilahduttavaa vauhtia, niin se luo pohjan meille siihen, että tähän normaaliin elämään voidaan aidosti palata.

Tässä lakiesityksessä olennaista on nyt se, että lainsäädäntötasolla luovutaan tästä lähikontaktin tarkasta ja kategorisesta määrittelystä eli poistetaan tämä kahden metrin vaatimus ja samaan aikaan poistetaan myös sen tiukka liittäminen tähän ilmaantuvuuskriteeriin. Tämä nyt on ainakin tuolla asiantuntijakuulemisissa saanut hyvin laajasti kiitosta, ja tätä pidetään erittäin tarpeellisena.

Mutta samaan aikaan tässä keskustelussa on ihan relevantti huomio se, että nyt sitten, kun tällainen lähikontaktin eksakti määrittely poistuu, on esitetty huoli siitä, millä tavalla sitten ikään kuin tämä alueellinen ja valtakunnallinen yhdenvertainen kohtelu toteutuu, ja myös aluehallintoviranomaiset ovat nostaneet tämän huolen osaltaan esille. Ja tämä on oikeastaan minun mielestäni tässä keskustelussa nyt tietyllä tapaa se pihvi ja ydin, koska me kaikki tiedetään se, että nyt tähän asti, kun tämä määrittely on näin tarkasti kirjattu sinne lakiin, alueelliset viranomaiset, infektiolääkärit kunnissa, sairaanhoitopiireissä ovat toistuvasti joutuneet tekemään rajoituspäätöksiä, jotka eivät ikään kuin aidosti ole olleet sen alueellisen tilanteen huomioiden tarkoituksenmukaisia, eli on jouduttu toteuttamaan ja toimeenpanemaan tiukempia rajoituksia kuin aktuaalisesti olisi tarpeen. Ja viranomaiset

Punkt i protokollet PR 92/2021 rd

ovat systemaattisesti myös vedonneet siihen, että kun tämä on lakiin kirjoitettu, niin lakia on pakko noudattaa. Tämä on nimenomaan ollut se syy, mikä on sitten aiheuttanut kohtuuttomia tilanteita, ja nyt sitten se, kun tämä kriteeristö tältä osin poistuu, tuo huomattavasti paljon enemmän vapauksia tehdä päätöksiä, jotka ovat myös käytännössä perusteltuja, oikeudenmukaisia ja tarkoituksenmukaisia. Mutta tässä ehkä on nyt kiinnitettävä sitten erityisen paljon huomiota juuri siihen, tulee ko kuitenkin lainsäädäntöön sisällyttää jonkinasteista määrittelyä, ja uskon, että se on sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnassa vielä hyvin tarkasti pöydällä. Mutta kyllä tämä lakimuutos nimenomaan mahdollistaa sen, että näitä rajoituksia ei ole pakko tehdä yhtään enempää kuin on tarkoituksenmukaista.

Täällä on tänään käyty keskustelua myös siitä, tulisiko tämä pykälä kokonaan poistaa, mutta kun huomioidaan tämä kokonaisuus ja rokotekattavuuden tämänhetkinen tilanne, niin ehkä ei ole realistista ajatella, että viranomaisilta poistuisivat täysin työkalut minkälaisia rajoituksia toimeenpanna vielä tässä vaiheessa. Eli kyllä siinä mielessä tämä pykälä itsessään on ihan tarkoituksenmukainen ja sillä on paikkansa vielä tässä kokonaisuudessa. Mutta selvää on, että tartuntatautilaki kokonaisuudessaan tarvitsee päivitystä ja sen hyvin tarkkaa läpikäymistä, minkälaisia muutoksia siihen tarvitaan tulevaisuutta ajatellen ja vastaavia tilanteita tarkastellen, koska me tiedämme, että siinä on aidosti puutteita.

Tälle pykälälle on vielä nyt tällä hetkellä todellinen tarve, mutta se, että sitä muuttamalla kuitenkin luodaan aidosti mahdollisuudet huomioida erilaisia tekijöitä alueellisesti, on äärettömän tärkeää, ja se mahdollistaa tämän rokotekattavuuden nousun yhteydessä paluun normaaliin ja tuo ilman muuta odotetun helpotuksen myös erityisesti tapahtuma- ja kulttuurialalle. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäenpää.

19.08 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa rouva puhemies! Olen koulutukseltani koneinsinööri ja erityisopettaja. Tällä haluan tuoda sen, että minulla ei ole semmoista epidemiologista osaamista tähän koronatilanteeseen, mutta kun tämä nyt aika monella on kääntynyt siihen, että tämä on jonkinlainen mielipideasia, niin lyhyesti vain haluan sanoa mielipiteeni, että mielestäni kaikki rajoitukset pitäisi poistaa heti, joka on vain minun mielipiteeni. — Kiitoksia.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till social- och hälsovårdsutskottet, som grundlagsutskottet, kulturutskottet och ekonomiutskottet ska lämna utlåtande till.